

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Okoskodás — Bécsről.

Debreczen, január 30.

Országszerte ismeretes az a legújabb vivmány, a mely szerint ez év január 1-étől kezdve magyarul is hivatalosan Wiennek hívják Bécsset.

Ez ügyben Simonyi Zsigmond tanár kikel a legújabb hivatalos rendelkezés ellen, hogy Bécs ezentul magyarul is „Wien” legyen.

Ezer esztendeje már — mondja Simonyi — hogy „Bécs” volt Bécs nekünk, miért fanyalodjam most arra, hogy azt mondjam: „Wienbe utazok, mindjárt indul a wieni hajó.”

A legfurcsább pedig, hogy a hazafiak és sovének szidalmazták az újítást azért, hogy cserébe a bécsiek a mi magyar városainkat ne írják a német nevükön.

Az ilyenfajta törekvés igazán csak magyar specialitás. A német így írja és mondja: Venedig, Florenz, Mailand; a francia: Aenice és Londres, nem pedig Venezia, Firenze, Milanó, London. A magyar is évszázadok óta mondja: Velence, Nápoly stb.

Minden józan eszű ember tudja, hogy a németek Wient mondanak Bécsre. Ha tehát levelet menesztek oda,

akkor bizonyára Wient irok. De hogy ezt átvegyem a magyar nyelvkincsbe, az bizony idegenül hat a nyelvérzékemre.

Egy jókedvű barátom mondta a multkor, hogy a Dunagőzhajózási Társaság „Wienbe fölírása mellé, jó volna odapingálni még ezt a fölírást is: nach Bécs, mint ahogy egy kávécsarnok két tábláján állott: „Zum Hordár” az egyikén, „A trágerhoz” a másikon.

Simonyi ezután a „Bécs” elnevezést nyelvtörténeti szempontból és etnografiai alapokon okolja meg. Egy Mátyás királyra 1490-ben szerzett magyar énekekben találjuk:

„hatalmasságotat yelenthed
 bechnek hog warosath te megvened.”

A magyar irodalomban mindig Bécs volt Bécs. Ausztria gyakran Bécsország, vagy Bécs-tartománya. Még magyarországi helységnevek között is előfordul e szó, nem mint egész helységnek neve, (bár nagyon hasonlóknak vannak: Becs, Béc, Becse), de mint egyes helység rész megjelölése. Jellemző, hogy ilyen esetekben Bécs a helység külső részét, vagy határát jelöli, Aszaló községnek hátsó részét az ottaniak a Bécsnek mondják.

Pörbeszéd.

Atyaisten, tehozzád van szavam,
 megtörve járulok elébed;
 fejem lehajtom alázatosan,
 hívé: nincs kezdeted, se véged.
 Hallgasd meg, Uram, az én könyörgésem.

Lehet, hogy sokszor megtagadtalak
 — koldús mért lenne hitbe dúsabb? —
 s ha visszatereli egy pillanat,
 megengedsz a tévedt koldúsnak.
 Hallgasd meg, Uram, az én könyörgésem.

Hiszen tudom, nagy a te örököd,
 te vagy a bibliai gazdag;
 jobban örülsz egy megtért fölött,
 mint kilencvenkilenc igaznak.
 Hallgasd meg, Uram, az én könyörgésem.

Nézd, akinek az ő fájdalma nagy,
 itt fekszik ez a kicsi gyermek.
 Nagyon beteg. Hisz te is atya vagy
 s érted az atyai szerelmet.
 Hallgasd meg, Uram, az én könyörgésem.

Nem magamér', hanem tenfiadér'!
 S ez az én szerelmes fiam, ki

husomból a hús, véremlől a vér,
 még kora volna sirnak adni.
 Hallgasd meg, Uram, az én könyörgésem.

Add, hogy e két megfonnyadt, gyöngö kart
 tárujni lássam ölelésre
 s e száraz ajak, mit a láz kimart,
 nevéssen s csókom ujra kérje.
 Hallgasd meg, Uram, az én könyörgésem.

Add, hogy amely hamar lehervadt,
 arcán a rózsa visszatérjen;
 hisz láthatod, már sirni is tudok,
 bár eddig kérkedtem kevélyen.
 Hallgasd meg, Uram, az én könyörgésem.

Add, hogy kinba pihegő fiamat
 lássam erősen, frissen, újon,
 s életem fájának alig fakadt
 zsenge hajtása le ne hulljon.
 Hallgasd meg, Uram, az én könyörgésem.

S ha most egyszer nem tész csodát veled,
 te hatalmaddal pörbe szállok;
 élet s halál nagy élő Istene,
 az lesz bennem a te halálod;
 ó, hallgasd meg hát az én könyörgésem.

A tolnamegyei Tamásiban a község keleti része a Bécs. Török-Szent-Miklóson a szőlőskertekbe ha indul a gazda, ezt mondja: mék a Bécsbe, vagy a bécsibe. Makóban a cigánylakta utcákat a Cigány-Bécsnek hívják.

Valószínű, hogy a régi magyarok, akik a helység határának fogalmát jelezték e szóval, az Ausztria és Magyarország határát képező városra rámondták, hogy Bécs. És ennek kell maradnia a huszadik században is.

Megmentették a székelyeket.

Darányi új törvénye.

A képviselőház elfogadta.

— Express tudósítás —

Budapest, január 30.

Elnök: Justh Gyula.

Meg sem látszott a Házon, hogy csak kicsibe mult, hogy a mai ülését nem halasztották el. Szépen látogatott ülés volt; pedig tegnap még hire járt, hogy mivel a hadügyi-albizottság ülése összeszik a képviselőház ülésével, ennél fogva a mai ülést el fogják napolni. Erre azonban nem került sor.

De megtöröm kemény nyakam s neved
 hittél zengeni sohse késem,
 ha lelke galambját nem engeded
 elszállani az élet-résen:
 ha meghallgatod az én könyörgésem.

(Debreczen, 1908. jan. 29.)

Haraszthy Lajos.

Gyerekjáték.

Az ur boldog férj volt, az urnő szende feleség. A házasságból két gyönyörű gyermek származott. Nem zavarta boldogságukat semmi, egész addig, míg Ákos tíz éves és Nelli nyolc éves nem lett. Ha ez a két gyönyörű gyermek nincs, talán sohase válnak el. Vagy ha a gyermekek nem szeretnek játszani, hát nem állanak a szülők közé — örökre.

Ugy történt a dolog, hogy a szende kis feleség ebéd utáni álmát szenderegte. A férj a pamlagon ült és újságot olvasott. Néha átpillantott a nyitott ajtón a gyermekszobába. Ott játszadozott Ákos és Nelli.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
 köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékes utáztatokat is kínálunk, kérjen mindenképp
 „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

Sirolin

Ennek az orvosságnak és a kórokozó, meggyógyítja a köhögést, vesebetegséget, és a tüdőgyulladást.

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára ötszáz forint 4—koron.

Valamivel 10 óra után nyitotta meg az elnök az ülést. Elparentálta az elhunyt deési képviselőt. Betegh Imrét, kinek emlékét a Ház jegyzőkönyvében örökítette meg. Bemutatja az elnök a Háznak a miniszterelnök átiratát, a melyben tudatja a Házzal, hogy Ő felsége a kiegyezésről szóló törvényjavaslatokat szentesítette. Az ülés végén Nagy György fog interpellálni a katonai tisztek fizetésemelésének ügyében. Nagy György interpellációjának felolvasásánál a függetlenségek élénk közbeszólásokkal tiltakoztak a fizetésemelés ellen.

Végre rátérnek a napirenden lévő

erdélyi tagosítás

kezdésének tárgyalására.

Sümei Vilmos: A tagosításról benyújtott törvényjavaslatot elfogadja. A javaslatot üdvösnek és célra-vezetőnek tartja és csupán néhány módosítást ajánl a telekkönyvi eljárásnál és a tagosító mérnök ellenőrzésére vonatkozólag.

Hinléder Ernő: Szükségesnek tartaná, hogy a székelység legszegényebb tagjának is biztosítva legyen az erdőhasználat egy minimuma. Nem tartja sem helyesnek, sem célravezetőnek a törvényjavaslat ama tendenciáját, amelylyel az üzérkedést meg akarja akadályozni. Ez az intézkedés, a gazdasági élet megbénítását jelentené.

A javaslatot nem fogadja el.
Az elnök öt perc szünetet ad.

Szünet után.

Zachariás János: Beszél arról a veszedelemről is, amely a székelységet a romlás részéről fenyegeti. Ezt a veszedelmet csak úgy lehet elhárítani, ha a kormány aktója a székelységet erőssé, gazdaggá teszi. A javaslat hibájául röjja fel, hogy a kis birtokosokra is ránehezedik a tagosítás nagy költsége.

Mezőssy védelme.

Mezőssy Béla földművelésügyi államtitkár: Az a körülmény, hogy a felszólalók

Egyszerre Nelli így szól Ákoshoz:
— Unom ezt a babukocsikázást. Játsszunk mást.

— No jó, hát mit?
— Játsszunk papát-mamát.
— Ez jó lesz.

Az apa figyelni kezdett a gyermekek beszélgetésére.

— En leszek a mama, te a papa, osztotta ki Nelli a szerepet. Ez a két bábu az Ákos és Nelli.

— En nem leszek a papa, — én Miki bácsi leszek.

— Hát jó, légy te a hadnagy bácsi.

Nelli a két bábut felkapta a földről:
— Eredjete aludni a másik szobába.

A kis leány odább tette a bábut. Ákos lábujjhegyen a szekrényhez ment, belebujt s az ajtón kopogtatott.

— Lehet! — suttogá Nelli.

Ákos kilépett, mutatoujját ajkához emelte s fontoskodva suttogott:

— Elment? . . .

— Jöhetsz bátran.

Ákos Nellihez ugrott s átkarolta:

— Te édes!

legnagyobb része a javaslat egy és ugyan azon részére mondják egyszer azt, hogy használhatatlan, rossz, majd ismét, hogy jó, bebizonyítja, hogy a javaslat körülbelül meg fog céljának felelni. Bizonyítja a felszólalásokat, hogy a törvényjavaslat roppant körültekintéssel és nagy alapos-sággal készült. Aggodalomra nincs ok. Rátér annak az ellenvetésnek megcáfolására, mintha a kormány a benyújtott javaslat által az egyéni tulajdon szabad cserélését, adását, vevőét akarná korlátozni.

Mezőssy államtitkár: Konstatálom, hogy nem csak Darányi járt el úgy, hanem az előző miniszterek is.

Kiáltások: Feiltsch mit csinált?

Mezőssy: Bizonyos esetekben Feiltsch is így járt el.

Felkiáltások: De csak bizonyos esetekben!

Mezőssy: Egy példát is hoz fel, ahol tizenhatezer holdat egymillióháromszázezer koronáért tudtak eladni, a miniszter ezt is megakadályozta.

Az elnök bezárta a vitát. Günther Antal igazságügyminiszter szólal még fel és végül általánosságban elfogadja a javaslatot.

Az elnök bezárta a vitát, amely után Günther Antal igazságügyminiszter sorra reflektál a javaslat ellen tett kifogásokra.

Ferenczy Géza a házszabály javaslat elfogadását ajánlja.

Nagy György sürgős interpellációt jelent be a fejadó miatt, amelyet azonnal kiadtak a miniszterelnöknek.

Ezután az ülés 2 órakor véget ért.

A főrendek ülése. Budapestről

írják: A főrendiház ma délelőtt tizenegy órakor gróf Desseffy Aurél elnöklésével ülést tartott melyen igen kevés főrend jelent meg. Több elnöki előterjesztés után, melyek a miniszterelnöknek néhány törvényjavaslat szentesítését magában foglaló átiratra vonatkoznak, a főrendek hozzászólás nélkül elfogadta az új javaslatokat. Az ülést ezzel negyed tizenkét órakor kifejeződött.

— Mikim!

— Meddig marad oda a vén medve?

— Mig a kávéház ki van nyitva.

— De hát ha visszajön?

— Az ajtó zárva van. A gyermekszobán át kisuhranhat az lépcsőre.

— Angyalom!

— Mikim! Ments meg ettől az embertől.

— Soh'se törődj a vén majommal.

— De gyűlölm!

— Azért vagyok én, hogy legyen a kit szeress!

— Egy csókot!

— Cupp!

— Cupp!

— Ah, zőrej van.

— Ó, jön.

— Valóban, visszajött.

— Fuss! Később várlak . . .

— Még egyszer cupp . . .

— Cupp! . . .

Ez a gyerekjáték odakerült a bíróság elé.

Most már törhetik fejüket a komor bírák a fölött, hogy a gyerekjáték képez-e valóókot?

A tiszti fizetések.

A magyar delegációból.

— Távirati tudósítás. —

Bécs, jan. 30.

A közözügyi költségek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság hadügyi albizottsága ma délelőtt 10 órakor folytatta a közös hadügyi költségvetés folytatását.

Az ülés csak fél 11 óra tájban nyílt meg, addig ugyanis a delegáció függetlenségi párt tagjai tanácskozást tartottak.

Elsőnek Miklós Ödön szólalt fel a ki a budget realitásának kérdését hozta szóba. Szólv már 1901-ben úgy is, mint a zárszámadási bizottság előadója, úgy is, mint az élelmezési bizottság előadója, felhozta, hogy 1870. évben tartott ankét megállapodásai nem elégítik ki a budget realitásának követelményeit, amennyiben az a kulcs, amellyel az egyes élelmezési és tápszerárak átlagai ott beállítottak, már elévült ennek korrekciója tehát feltétlenül keresztülvendő. — Mivel azonban ez nem a hadügyminisztériumhoz tartozik, hanem csak a földművelésügyi minisztériumok által egybehívandó ankét utján létesülhet, már akkor kérte, hogy ilyen ankétet összehívjanak. Ez nem történt meg.

Ujabbban is figyelembe ajánlja tehát az illetékes tényezőknek ezt az eszmét és kéri, hogy ez év június havában, amikor leginkább érnek rá a hivatottak, tartassék meg ilyen ankét. Hogy mekkora jelentősége van az okosan keresztülvitt bevásárlási módszernek, ezt kifejtette már a delegáció 1904. évi egyik plenáris ülésében tartott beszédében, amelyben konstatálja, hogy a beszerzési mód helyesbítésével öt évre számított átlag alapján évenként 1,700 000 koronát takarítottak meg.

Ami a tiszti fizetések dolgának felvetett kérdéséről illeti, szólv nézete az, hogy hogy az ily természetű kérdések, amelyek főleg pénzügyi konzekvenciával járnak, első sorban kizárólag a törvényhozás előtt felelős kormányokat illetik és ezeknek kezdeményezésétől és kölesönös, valamint a hadügyminiszterrel való közös megegyezésétől függ e kérdések helyes megoldása. Szólv ezt a kérdést szintén humanitárius szempontból nézi. Nem volnánk — úgy mond — az előrelátás nagyobb hiányával vádolhatók, mint akkor, ha e kérdés elől mereven elzárkóznánk és az elégtelenség fullánkjaikat vinnők be ezáltal a tisztikarba, amely a keserűségig fokozódhatnék és közvetve az egész hadsereget, de moralizálná.

Ily érzésektől áthatott tisztikarban a magasabb szempontokat, amelyek szolgálataira hivatva van, ébrentartani teljes lehetetlenség. Egyénileg nem zárkozhatik el tehát e kérdésnek majdani tárgyalása elől, azonban felkéri a kormányt, hogy ezt alkalmas időben, kellőleg előkészített módon hozza konkrét formában a delegáció elé.

A hadügyi költségvetést elfogadja. Sággy Gyula főleg a tiszti fizetések kérdéséről kívánt szólni, kiterjeszkedik azonban néhány részletkérdésre is. Az albizottság legtöbb tagja elismeri, hogy a katonatisztek helyzete súlyos és fizetésük csekély, különösen tekintetbe véve azt a

Mindnyájan menjünk a Kölcsey kávéházba

ahol időnket kellemesen eltölthetjük.

sok levonást, amelynek megtörténte után a fizetésből alig marad valami. Tény az is, hogy a polgári tisztviselők fizetését kisebb mértékben gróf Tisza István miniszterelnöksége alatt, nagyobb mértékben pedig mostan emelték.

A hajlandóság, a rokonszenv e kérdés megoldása iránt tehát megvan, de számolni kell azzal, hogy ezt a katonaság iránti rokonszenvet nagyban csökkenti a katonai sajtó sok indokolatlan támadása és az a tény, hogy több könnyen megoldható kérdésben nem tapasztalható az a közeledés, amely nagyban hozzájárulna a rokonszenv fokozásához.

Okolicsányi László határozati javaslatának első részét, amely egyszerű elbeszélése a hadügyminiszter felfogásának, változatlanul elfogadja:

Az élet titkaiból.

Vallásért rajongó városi számvevő

Kovács Sándor tragédiája.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, jan. 30.

Debreczen város társadalmában ismert ember Kovács Sándor, volt kórházi gondnok és városi számvevő. Uri ember volt tetőtől-talpig, de a mellett szeretett mulatni is. A folytonos mulatás gyöngye idegzetét teljesen kimerítette és éppen ezért előbb gondnoki, majd később számvevői állásától vált meg. Nyugalomba vonult, mert azt hitte, hogy a hosszú hivatalos szolgálat és az élet örömeitől kifáradt idegzete meg fog pihenni.

De nem úgy történt. Pár évvel ezelőtt Budapestre ment és ott előbb díjnokoskodni kezdett, majd ezt is ott hagyva, teljesen a magánosságnak adta át magát, Ez aztán nagy lépést jelentett a zajos élethez szokott ember életében. Ugyszólván forduló pont volt életében. A magánosság, a multon való folytonos töprengés, a jelennel való bibelődés zaklatot idegzetét még betegbé tették. Meghasonlott önmagával, erőt vett rajta a vallásért való rajongás.

A beteg ember ekkor megnövesztette szakállát, haját és egyik budapesti katolikus templomban keresett beteges hajlamának menedéket. Hatalmas imakönyvet, olvasót vett és azóta mindig a templomban ül estétől reggelig. A napokban egy debreczeni ur, aki jól ismerte itt Debreczenben Kovács Sándort, rátalált a templomban, ahol éppen ájtatosan imádkozott. Megszólította:

— Jó reggelt. Nem Kovács Sándor volt debreczeni lakoshoz van szerencsém — kérdezte illedelmesen és barátsággal.

— Nem az vagyok én már kérem. Az csak voltam. Most Szent Sándor apostol vagyok. A mult fáj, ne tépjük fel a heggedő sebeket.

Ez volt a válasza. Az illető debreczeni ur látva, hogy szerencsétlen vallási rajongóval van dolga, udvariasan köszönt és magára hagyta a vallásért rajongó Kovács Sándort, aki a párbeszéd elhangzása után ismét bele-

temetkezett nagy imádságos könyvébe és ájtatoskodott tovább.

Ime egy élet, amelyet a jószívűség, a csalódás és a mulatni szeretés sodort le a társadalmi életből, a végzetes betegségig, ahonnan nincs is visszatérés. Barátai bizonyára részvétellel fognak erről értesülni.

A szeretet törvénye és a díjnokok.

Agyonnyomorított díjnokok.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 30.

A magyar törvényhozás a mult év derekán kedélyes obstrukciós viták keretében alkotott egy törvényt, az úgy nevezett „szeretet törvényt“. De úgy látzik a szociális szempontból megbecsülhetetlen törvényt nem fogadják minden oldalról szívesen, mert fáj a betegségyező pénztár tagdíjainak lefizetése. Ezek közé tartoznak a vasuti díjnokok is. Ismeretes, hogy ezek az emberek, akik kora reggeltől, késő estig be vannak fogva az igába és dolgoznak is két ember helyett, a városi alkalmazottak között legrosszabbul vannak dotálva.

Csak természetes, hogy ilyen körülmények között a fillérre is szükség van és ezt sem dobhatják ki meggondolatlanul. És most ráadásul egy új adót kapnak a nyakukba. No még ha csak a rendszeres levonással nyomorították volna meg őket, hanem még ráadásul visszamenőleg 1907 július 1-től huzták le tőlük a törvényes illetéket. Egyre-egyre 9-10 korona jutott.

Tulajdonképpen ez fáj nekik, mert erre nem számítottak és ez a kicsinek látszó összeg, nekik épp annyi, mint bármely magasabb állású tisztviselőnek 50-60 korona.

A városi tanács méltányosabb is lehetett volna a város e mostoha gyermekeivel szemben. Megtehette volna, hogy a díjtételeket a város pénztárára ruházta volna át, de viszont az esetleges táppénzekből befolyó összegeket is hivatalos bevételnek utasította volna.

Volt a városi díjnokok között plédaul olyan is, aki 1907. július 1. és 1907. december 31 között beteg volt. Ki is fizette már az orvost és patikát és most ennek tetejébe rájuk hozzák a mult évi illetéket is. Fontolóra ajánljuk ezeknek a munkával agyoncsigázott és rosszul fizett embereknek sorsát és szabadítsa meg ettől a kínlórástól a 70-80 millió korona vagyonnal rendelkező város mostohán kezelt alkalmazottjait.

Tóth Béla hagyatéka.

A magyar írók egyesülete az örökös.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 30.

Tóth Bélának, a most egy eszterendeje elhunyt neves írónak, tudvalevőleg nem voltak gyermekei. Egyetlen törvényes örököse özvegy édesanyja. Majthényi Ilona volt, ki évtizedek óta külső országokban él.

Légrády Imre szerkesztő kikutatta, hogy Majthényi Flóra Jeruzsálemben él. Mint idegenvezető keresi meg itt a kegyerét és a mellett szentelt kegytárgyak árusításával foglalkozik. Szerencsétlenségé-

gére annyira meggyöngült a szeme, hogy olvasni nem képes s minden levelet mások olvasnak föl előtte.

Légrády tudatta vele, hogy Tóth Béla hagyatékának ő az egyetlen örököse. Majthényi Flóra azonban fiának. Tóth Bélának összes irodalmi műveinek félszázadra szóló kiadási jogát végérvényesen a „Magyar Írók Egyesületé“-nek ajándékozta. Benne van e művek sorában minden, amit Tóth Béla legelső könyvétől, a Törökországi Levelek-től kezdve, a tavalyi Gül Baba díszkiadásáig közrebocsajtott. A Szájrol szájra, a Magyar Anekdotalakincs sok kötete, az Esti levelek, a Vasárnapok gyűjteményei, közben más elbeszélő és utleirási kötetek s az igen sok regény- és novella-fordítása, ezenkívül a többi becses irodalmi hagyatéka, közte kiadatlan, vagy csak szétszórtan, ujságokban megjelent dolgai bizonyára újabb, meg újabb kiadásokat fognak érni s így a „Magyar Írók Segélyegylete“ tekintélyes örökséghez jutott.

Fiának összes többi hagyatékát pedig a Nemzeti Múzeum-nak szánta, oly módon, hogy a múzeum külön Tóth Béla-szobát rendezzen be a hagyatékból. — Légrády Imre eljárta ebben is, de célt nem ért. A Nemzeti Múzeum kijelentette, hogy külön szobával nem rendelkezik s így Tóth Béla hagyatékát nem fogadhatja el.

Ujból megindult a levelezés Majthényi Flórával, azaz csak Budapestről Jeruzsálembé mentek a levelek és táviratok: mi történjék a felhalmozott butorokkal, könyvekkel? De a válasz többé nem érkezett. S így a kívánt felhatalmazás is elmaradt.

Most Légrády Imre lemondott a hagyaték kezeléséről s Tóth Bélának közeli rokonára, Prém Józsefre bízta az ügy további kezelését.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Pénteken Varázskeringő, operette A bérlet.

Szombaton Acélkirály színmű, ujdonság. B. bérlet.

Vasárnap délután: Nők az alkotmányban, vigjáték, bérletszünet.

Vasárnap este Acélkirály színmű, bérletszünet.

Varázskeringő. Ma lesz kilencedik előadása a Varázskeringőnek, s kilátás van reá, hogy mielőbb megéri nálunk is a huszonötödik előadást, mert a közönség nap-nap után élénk érdeklődést mutat a kellemes zenéjű operette iránt.

Acélkirály. Szombaton bemutató előadás lesz a színházban. Sutor Alfréd 4 felvonásos színművét mutatja be a társulat. A főváros a darab bemutatója alkalmával egyszerre meghódította a sajtót és közönséget. A darab elsőrangú szereposztásban kerül előadásra. kerül előadásra. Főbb szereplők: Hahnel Aranka, Batory Mária, László Aranka, Terayey, Szakács, Bérczy, Békés stb. adják.

Megőrült a munka közben.

Egy géplakatos tragédiája.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, január 30.

Egy szerencsétlen megtévelyodött embert szállítottak be ma a közkórházba. Jánosi Sándornak hívják és foglalkozására nézve géplakatos. Munka közben tört ki rajta a téboly, még pedig oly nagy mértékben, hogy veszedelemmel fenyegette dolgozó társait.

A szerencsétlen ember szomorú sorsáról a következő tudósításunk számol be:

A magyar államvasutak helyi gép- és kocsijavitó műhelyében már régebb idő óta dolgozik, mint géplakatos Jánosi Sándor. Fölötte ügyes munkás volt mindig és bárminő munkát a legkönnyebben végzett el. Az utóbbi napokban buskomorságot vettek rajta észre. Ma délután, amidőn valami csekélységet, egy lakatot nem tudott kellően megigazítani, valósággal dühöngeni kezdett. Felkapott két nagy, súlyos vaskalapácsot és mindenkit, aki közelében volt, leütéssel fenyegetett. Majd felrohant a padlásra és ott iszonyatos dolgokat művelt.

A személyzet látva azt, hogy Jánosi kitört a téboly, telefonált a mentőkért. Azok meg is érkeztek gyorsan, de — mivel nem találták Jánosit közvetélyesnek — nem szállították el. Azonban a mentők távozása után a munkások mégis lefogták az újból dühöngeni kezdő embert, kötéllel összekötötték és négyen bevitték a közkórházba, ahol a megfigyelési osztályon helyezték el.

Állapota súlyos, bárha az est folyamán csillapodott dühöngése.

Drámák az életből.

A főváros nyomora.

Három öngyilkosság.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 30.

A rendőrséget ma egy csomó apró dráma foglalkoztatja, amelyek között van titokzatos is.

Lantos Géza 38 éves, izraelita, nőtlen kereskedő, a kinek Óbudán volt kis üzlete, még e hó 19 én elment hazulról, Lajos-utca 175. szám alatti lakásáról.

Amikor eltávozott, nem szólt semmit, de már napok óta buskomor volt, mert üzlete pangott és február elsején a házbért sem tudta volna megfizetni. De ennek nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot.

Lantos nem jött vissza és hozzátartozói csak napokkal később jelentették be a rendőrségnek, hogy eltűnt és valószínűleg öngyilkosságot követett el.

A Lévy rendőrkapitány által megindított vizsgálat kiderítette, hogy január 19-én este 1/27 órakor a Margithid budai oldaláról egy ismeretlen férfi a Dunába ugrott s nyomtalanul eltűnt.

A Dunát akkor jég borította és az öngyilkos a jég alá merült, de kalapja

fer-nmaradt egy jégtáblán. Ezt a kalapot kifogták és Lantos több ismerőse felismerte benne Lantos kalapját.

Az öngyilkos kereskedő hozzátartozói most száz korona jutalmat ígérnek annak, aki a hullát kifogja.

*

Máday Irén 23 éves, szatmári születésű, református, végzett tanítónő, vidékről jött Budapestre, hogy valami keresetet és ezzel megélhetést biztosítson magának, mert dacára annak, hogy kitűnően végezte iskoláit és a képezdét, kinevezést kapni nem tudott.

Rokonaihoz szállt a Boráros-tér 2. szám alá, napokon át azon fáradozott, hogy valami megfelelő állást kapjon, de sikertelenül.

H hó 19 én délben elment lakásáról és azóta nem jött vissza.

Ugyanazon napon délután 2 órakor az újpesti rakpartról a Viktória malom i.ányában egy fiatal nő a Dunába ugrott és a jégtáblák alatt eltűnt.

A rendőrség most azt hiszi, hogy az öngyilkos nő azonos Máday Irénnel.

*

Markó Rozália takarítónő Angyal u. 25. sz. alatti lakásán öngyilkossági szándékból gyufaoldatot ivott és súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a Szent István kórházba szállították.

Azt mondotta:

— Nagyon elfáradtam a sok munkától, pihenni akarok.

Krautner Anna 38 éves varrónő a Nagyuvaros-utca 14. sz. alatti lakásán morfiomot ivott. Őt is a nyomor készítette az öngyilkosságra.

A mentők lakásán hagyták.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.
Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 ó. u. 2 ó. éjjeli sz.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piac-utca 47. sz.

— **Személyi hír.** Oláh Károly és Körner Adolf városi tanácsnokok, mint részvétellel értesülünk beteg feküsznek lakásukon. A két népszerű tanácsnok erősen meg van hülve. Állapotuk súlyos, de nem veszélyes.

— **Tilos a kivándorlás.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter ma Debreczen város törvényhatóságához intézett rendeletével, az Amerikába való kivándorlást megtiltotta. A szigorú intézkedésre az adott okot, hogy a bevándorlási hatóság közölte a kormányval, hogy Kanadába és az Egyesült Államokba a magyarokat be nem engedik. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter felhívta a törvényhatóságot, hogy amennyiben a két államba utlevelet kér valaki, ne állítsák ki. Ugyancsak ily tartalmu rendelet érkezett Hajdumegyéhez s Kovács Gyula alispán nyomban intézkedett, hogy a községek lakossága is mihamarabb megtudja a kivándorlás korlátozását.

— **Bényei István meghalt.** Budapestről írják: Az országos színészegyesület volt igazgatója, a magyar színészetnek egyik alapvetője, tegnap hosszú szenvedés után meghalt a Szent-Margit kórházban. Bényei István 1835-ben született, Bátka (Gömörmeze) községben, 1858-ban lett színész, 1883-ban, amikor az ő kezdeményezésére megalapították a színészegyesületet és nyugdíjintézetet, megvá-

lasztották igazgatónak, mely minőségben 1869-ig működött, amikor nyugdíjba ment. Működése alatt szervezte a magyar színészetet, neki köszönhető, hogy csaknem tisztára adakozásból felépült a színészház. Ő alapította a színészmeházát, a mely azonban csak rövidéletű volt. Az utóbbi időben sokat betegeskedett, gyomorrákja volt. Betegségével néhány hét előtt kórházba ment, ahol tegnap este meghalt.

— **Évforduló.** Ma esütörtökön volt 19 esztendeje, hogy Rudolf trónörökös Mayerlingben tragikus körülmények között meghalt. A bécsi burg kápolnájában az évforduló napján reggel 8 órától déli 12-ig eszöndes miséket olvastak, Schönbrunnban, az összes királyi várkastélyokban és a karmeliták mayerlingi kolostorában szintén voltak istentiszteletek ez alkalommal. A 19-ik gyalogezred tisztikara, amelynek a trónörökös tulajdonosa volt, koszorút helyezett a trógorökös koporsójára. A bécsi német nagykövetség Vilmos császár koszorújával látogatta meg az évforduló napján a kapucinus templomban levő császári sírboltot.

— **Elmaradt tanácsülés.** A város tanácsa ma nem tartott ülést. Ennek részben az az oka, hogy kevés a folyó és közügy, mely elintézetlen, másrészt, több tanácsnok betegsége.

— **A felolvasó esték** ez idei második ciklusát tegnap este 5 órakor kezdték meg a róm. kath. főgimnázium dísztermében. Az estét rendkívül nagy érdeklődés előzte meg, mely a tetőfokra hágott akkor, midőn az előkelő színvonalon álló műsor a lapokban megjelent. Az előadás napján jegyeket már nem is lehetett kapni, s így csak természetes, hogy a hatalmas díszterem ez estén telve volt díszes, nagy közönséggel. S az est fényes sikere teljes mértékben igazolta ismét a közönség páratlan érdeklődését. Az estét Tatay Zoltan, ez az elsőrendű zenei kvalitásokkal rendelkező ifjú compositeur és zongorázó nyitotta meg. Chopin Es dur Nocturnéját és Des dur Valseját adta elő azzal a finom, nemes, a mű szépségében szépségében elmélyedő felfogással, amely a nagy szellemet teljesen megértő inprez. Az est felolvasója csebi Pogány Kornél áll. főreáliskolai tanár volt, ki „Nőknek” c. jeles dolgozatával szerzett élvezetet a közönségnek. Az értékes dolgozat befejező részében a nagy magyar nőket aposztrofálta lelkesen es lelkesítően. Gyönyörűen, mintegy eszményi folytatásképpen simult e felolvasás végéhez a Szemes Miklós édes bus tárogatója; Cinka Pannát játszotta azzal melegséggel, bensőséggel, mely ezt a jeles tárogatóművészt minden fölléptekor jellemzi. A program egyik legvonzóbb s kiemelkedően nagyszerű száma volt a Takács Gaby éneke. Thomza „Mignonjában” hangjának óriási terjedelmét s az erőt inkább csak diszkrétan sejtető intímusságát bámulta és élvezte a közönség; de ez az erő fenségesen, teljes ragyogással érvényesült aztán a „Carmen” nagy áriájának viharos részleteiben, a melyeket igazán bravúrosan, megrázó hatással adott elő. A diadalmas sikerből méltó rész jut Martonfalvy Györgynek is, aki a zongorakíséretet művészi színzességgel játszotta s kivált a Carmenben nem mindennapit alkotott. Nehány ügyes költeményét olvasta aztán föl Fényes Jenő s a hangulatos apróságok igen tetszetek a közönségnek. Kivált a frappáns fordulatú „Vasrács” s még inkább a „Szikakötő és lepke” bájos, poétikus kis szerelmi elégiája. Őt is zaj-

san meg
Wache
miatt a
radt vol
bár a
tudta m
magát e
Béla po
képzett,
zenekar
dátosar
aztán eg
kellett
adott a

Az ortho
járt Kos
ternél és
memoran
relemmel
rendezés
restitulál
hogy dél
mely fel
tessék. K
a memor
valószínű
lyen maj
hatják.

A Magyar
reczeni
meg első
budapest
kás jólét
nalon áll
közérdek
kelő hölg
éz előad
Kovács J
gazdaság
zetőit és
mara kik
adás tan
találkozot
óhajjal t
állának
és általa

ipartestül
délután
6-án délu
mindkét
termében.

Kovács C
tézett a v
megvétele
kirakatáb

ben. R
ismert
tegnap ó
művész
városokba
merést ar
de a külf
vel. Mind
ahol ragy
lításait, a
tással ad
elismerést
férfiától i
intézetek
vészetet,
mely hat
szavlatáv
jelenése é
amellyel
költemény
A debrecz
gyelmét
hisszük, h
nem fogja
hogy növ

san megtapsolták. A műsor utolsó száma Wache úr váratlanul közbejött betegsége miatt a közönség igaz sajnálatára elmaradt volna, ha az élelms rendezőség — bár a bajt csak az utolsó pillanatban tudta meg — hamarosan ki nem vágja magát a veszélyből. Előteremtették a Kiss Béla pompás zenekarát s ez a kitűnően képzett, szinte művészileg fegyverezett zenekar a „Tell Vilmos” nyitányának csodálatosan szép, precíz előadásával, melyet aztán egy magyar egyveleggel is meg kellett toldaniok — imponáns befejezést adott a kitűnően sikerült felolvasó estnek.

— **A vasárnapi munkaszünet.** Az orthodox zsidó kereskedők küldöttsége járt Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszternél és Szerényi államtitkárnál, akiknek memorandumot nyújtottak át azzal a kérelemmel, hogy a vasárnapi munkaszünet rendezése alkalmával, legalább a vidékre restitulálják a pár év előtti állapotot, t. i. hogy délig az árusítás az üzletekben bármely felekezeti kereskedőnek megengedtesse. Kossuth Ferencz megígérte, hogy a memorandumot tanulmányozni fogja s valószínű, hogy ankétet hív egybe, amelyen majd kérésüket tüzetesen megokolhatják.

— **A Mérnök Egylet felolvasása.** A Magyar Mérnök és Építész Egylet debreczeni osztálya január 30-án tartotta meg első felolvasó ülését. Fischer Mór budapesti gépészmérnök „Az angol munkás jóléti intézményekről” magas színvonalon álló szabad előadást tartott. A tárgy közérdekű volta igen nagy számú, előkelő hölgy és férfi hallgatóságot vonzott az előadás meghallgatására. Ott láttuk Kovács József polgármestert, Király Gyula gazdasági tanácsost, a helyi gyártelep vezetőit és az ipar- és kereskedelmi kamara kiküldöttjét, stb. Az élvezetes előadás tanulságos volta általános tetszéssel találkozott és a közönség azzal az őszinte óhajjal távozott, vajha hazánkban is így állnának már a munkásjóléti intézmények és általában a munkásviszonyok.

— **Ipartestületi gyűlések.** Az ipartestület ács-szakosztálya február 4-én délután 3 órakor, az előjáróság pedig 6-án délután 4 órakor gyűlést tartanak, mindkét alkalommal az ipartestület disztérmeiben.

— **Bocskai képe és az alispán.** Kovács Gyula alispán lelkes felhívást intézett a vármegye közsegeihez, melyben megvételre ajánlja a Varga butorgyáros kirakatában látható Bocskai képet.

— **R. Kovács Laura Debreczenben.** R. Kovács Laura, az országosan ismert nagytehetségű szavalóművésznő tegnap óta Debreczenben tartózkodik. A művésznő úgy a fővárosban, mint a vidéki városokban tömördek zajos sikert és elismerést aratott már nem csak hazánkban, de a külföld által is elismert művészetével. Mindenütt, ahol csak megfordult s ahol ragyogta a szavaló-tehetségének kvalitásait, a sajtó a legnagyobb elragadtatással adózott fellépéséért. Nem kisebb elismerést kapott a hazai tanügy vezér-főfőitől is, amiért az iskolák és más tanintézetek növendékei előtt mutatta be művészetét, elragadva a tanuló ifjúságot és mély hatást gyakorolva a hallgatóságra szavalatával. Zajos sikerét megnyerő megjelenése és gyönyörűen csengő organuma, amellyel a hazai és külföldi nagy költők költeményeit előadja, biztosítja számára. A debreczeni iskolák és tanintézetek figyelmét felhívjuk a nagy művésznőre és hisszük, hogy az iskoláinknak igazgatósága nem fogja elmulasztani a kiváló alkalmat hogy növendékei előtt Debreczenben is

művészi előadás rendeztesse. Ajánljuk egyébként a jeles művésznőt a felolvasó estéket rendező bizottság figyelmébe is s hisszük, hogy ezen estéknek közönsége is élvezheti majd a művésznő értékes előadását.

— **A Jogász és Tisztviselő kör** február 8-iki mulatságára nagyban folynak az előkészületek. A mintegy 150 tagból álló rendező bizottság mindent elkövet, hogy a mulatság a farsang legsikerültebb mulatsága legyen, különben e tekintetben kellő garanciát nyújt a bál elnöke és rendező bizottsága, melyben városunk intelligenciája teljes számban képviselve van. Mint az előjelek mutatják a mulatság nagyon sikerült lesz. Ugy a város, mint a vidék intelligenciájának legnagyobb része megígérte részvételét. A páholyok legnagyobb részben már előjegyeztek, előjegyzések a rendező bizottság elnökénél a kör helyiségében (Dégenfeld-tér 2. sz.) eszközölhetők.

— **Becsapott gazda.** Csúnyán becsapta két szédelőgő tegnap a nagyváradi lóvásáron Pósalaki Lajos kabai gazdát. Megvettek tőle három lovat 600 koronáért, azonban csak csak 105 koronát fizettek ki, a fennmaradt 495 korona összeget két hétre ígérték. Pósalaki tudakozódott a vevői után, akik Szabó Lajos és Balogh Pál nádudvari lakosoknak mondták magukat, de Nádudvaron semmit sem tudtak rólok. A becsapott Pósalaki feljelentést tett ellenük csalás miatt.

— **Az elfogott betörő.** Tegnap részletes tudósításban adtunk számot arról hogy a Tornyos-pusztai bérleten történt betörés elkövetőit a hadházi esendőségnek sikerült elfognia. Tegnap a hadházi esendőség Ungváry Jánost, Bernát Istvánt elvitték a tornyos-pusztai bérletre és ott a helyszínén Steiner bérlővel szembe-
sitették.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Fehér István ev. ref. 87 éves Bogdás Ferenc ev. ref. 76 éves, Csomós Eszter ev. ref. 19 hónapos, Kas Margit ev. ref. 3 éves, özv. Molnár Pálné ev. ref. 76 éves, Kiss Róza ev. ref. 16 napos, özv. Juhász Imréné ev. ref. 67 éves

— **Tolvaj lakatos.** Juhász István Kazinczy-utcai lakatos feljelentette volt segédjét, Lucz Antalt, mert szerszámokat lopott tőle. Az eljárás megindult.

— **Csütörtökön** reggel 1/28 órakor Piacz-utca 79. számtól menve Piacz-utca 14. számig, elveszett egy kis női arany óra kis tisztai arany lánczal rajta levő Szent György tallérral a becsületes megtaláló illő jutalomba részesül Piacz-utca 14. szám alatt Blumensteinnál.

— **Uj ciklus a nyelviskolában.** A Rose féle nyelviskola február elsejével új ciklust kezd. E tanfolyamokra beiratkozhatnak mindenkedden és Pénteken egész napon át az intézetnek Széchenyi-u. 19. sz. a. helyiségeiben. Felvehetőek gyermekek is, ha a magyar írás és olvasásban kellő jártassággal bírnak. Egy egy tanfolyam 5 hónapig tart és a teljes kiképzés három egymásra következő tanfolyamból áll.

— **Pergetett és sejtés akácz** valamint virágmez legolesőbban Kontsek Gézánál.

— **Szabó-féle pármái ibolya-szappan** a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes, lágy habzása, finom ibolya-illatú s bőrpuhító hatása olyan hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipereszappangyáros Miskolcon. Darabja 80 fillérért kapható: Debreczenben Jóna és Jóna, Rácz Herman droguistáknál, Márton

Gyula, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Benyás E., Komlóssy L., Mentze H., Kálnai L., Füstös D., üzletében. Ujfehértón Trón Gyulánál, H.-Szoboszlón Körner Bélánál.

— **Egy gyakorlott zongorista** azonnal alkalmazást nyer Percel Carola tánc iskolájában Szent Anna-u. 22.

— **Gummi különlegességek** Győrfi Sándor kötszerésznél Simonfi-u. 2 sz. a. ahol mindenféle kötszerek javítása és keztyük tisztítása eszközöltetik.

Az Erzsébet bál.

Monstre rendezőség.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 30.

A Szent Erzsébet Egylet február elsejei bálja iránt ritka nagy érdeklődés mutatkozik. A mulatság rendezőségének teljes névsorát több oldalról érkezett kérelem folytán közöljük. A diszes névsor a következő:

Főrendező: Dr. Bacsinzky Vladimir.
Cigánybíró: Buzás Miklós. Rendezők: Ambrus János, Dr. Badzey Viktor, Dr. Bagossy László, Ballay Győző, Balogh Károly, Bányay Géza, Bartal Andor, Bartha Béla, Bauer Lajos, Bey István, Beke László, Dr. Benkő Lajos, Benyás Endre, Bodolay István, Bónis Andor, Dr. Borzsovay Jenő, Bukovinszky Antal Buty-
kay Tibor, Czolibán Mihály, Czobor László, Csánády Dezső, Dr. Csath Sándor, Csink Aladár, Dala Lajos, Dalmy Barna, Darvas Pál, Dénes Arthur, Dobay Odón, Domokos Jenő, M. Dósa István, Draveczky Sándor, Dungyerszky Ferencz Dr. Dmrilla Béla, Egymann Ernő, Egymann Géza, Dr. Egry Ferencz, Eles Géza, Ember József, Engesszer József, Eötvös Sándor, Erdős Lajos, Erkulenz Szigfrid, Farkas György, Fauszt Elek, Fauszt Imre, Fellner József, Fenyő Sámuel, Dr. Frank Béla, Fritz Pál, Ganofszy Lajos, Ganofszy László, Dr. Gálbory Sámuel, Gass Gyula, Gödényi Zoltán, Gróf József, Gulrich Sándor, Gyenes Kálmán, Gyomlay György, Gyöngyössy Zoltán, Hadházy József, Hajdu Béla, Hajdu Imre, Hajdu László, Hámán Sándor, Dr. Hampel Ferencz, Hamulyák Károly, Harsányi Pál, Hegedüs Béla, Dr. Hódy Béla, Holländer Jenő, Dr. Horogh Pál, Horváth József, Horváth Mihály, Dr. Hutiray József, ifj. Frinyi István, Jalsoviczky Sándor, Jánossy Miklós, Jeney Gábor, Dr. Jóna Kálmán, Kányássy Elemér, Br. Kapri Valérián, Dr. Kardos Endre, Kardos Gyula, Dr. Kardos József, Kegyes Ferencz, Kenderessy Károly, Kereszthy Odón Dr. Kernhoffer József, Dr. Kiss Sándor Kiss Zsigmond, Kolling Adám, Kolossy Béla, Dr. Komlóssy Imre, Dr. Kovács József, Kovács Mihály, Dr. Kovács Péter, Dr. Kölcsey Akos, Dr. Kölcsey Sándor, Krapik Jenő, Kubek György, Kurucz István, Dr. Lakatos Gábor, ifj. Lám Sándor, Lanczendorfer Antal, Lichtenstein Pál, Liebhardt Kálmán, Magyar Kossa Márton, Magyar Kossa Péter, ifj. Magoss György, Dr. Majerszky Jenő, Manasteriotti Ferencz, Dr. Markó Jenő, Mártha Gábor, Martikány Sezső, Máthé József, Mező Imre, — Miksa Rezső, — Mórlicz József, — Motesiczky Pál, — Murányi Miklós. — Nábráczky Béla, Nagy Győző, Nagy János, Nagy János, H. Nagy Jenő, dr. Nagy Jenő, dr. Nagy József, Niedermayer József, Oláh Barna, Oláh Tibor, Ortutay Sándor, ifj. Ozory István, Öhler Endre, Pálffy Gábor, Papler Pál, Paulovics Sándor, dr. Pénzes Miklós, dr. Penyigei Gyula, Perczel Dénes, Perczel Miklós, Pintér Ferenc, dr. Polgár Dániel, Pókai

Károly, Polster Gyula, Propopovics Leó dr. Radó Rezső, Reintz Dezső, ifj. Riekl Antal, Riesz Kálmán, Rózsa Kálmán, dr. Ruzska István, Rutkay Ferenc, Sallay Zoltán, Sárközy Pál, Sárközy Pál Sárváry Jenő, Saxinger Géza, Sepsy Dezső, Serly Gusztáv, Simon Károly, Steer Gábor, Steiner János, ifj. Stingly Kálmán, Streicher Lajos, Stomp Miklós, Surányi Endre, Scheibur Béla, Schusztar Ferenc, Szabó Aladár Aladár, Szabó Béla, dr. Szabó Kornél, dr. V. Szabó János, Szabó Mihály, Szabó Sándor, Szabó Zsigmond, Szakály József, Szandzuer Tibor, Szánthó József, dr. Szávay Zoltán, dr. Székely Árpád Székér Miklós, Szentessy Ferenc, Szentpály Sándor, Szikszay István, Szilágyi Elemér, Szojka Béla, Szotyory Nagy Sándor, Szunyogh Albert, Szunyogh Gáspár, Tatay Zoltán, gróf Teleky Sándor, dr. Terstyánszky Gusztáv, Than Gyula, dr. Tomcsányi László, Tóth Emil, dr. Tóth Emil, dr. Tóth Kálmán, Török Gábor, dr. Trocsányi Béla, dr. Ujfalussy Géza, dr. Ujhelyi Sándor, Uj Sándor, Valkó Viktor, dr. Vargha Elemér, Véghváry István, Vidovich Leó, Wache Dezső, br. Waldlott Klemens, Weszter Béla, Wolafka Nándor, Wolfinau József, Wolfram Elemér, gróf Wolkenstein Oswald, Zivuska Andor, Zivuska Ferenc, Zvér Béla, Zvolenszky József, Zsigmond Aladár, Zsombay Károly.

Egy tanítónő drámája.

Végzetes séta.

Gyilkosság az utcán.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 30.

Egy tanítónő gyilkossági kísérlete tartja izgalomban Nagyszében városát. A tanítónőt kedvese elhagyta s más leányt jegyzett el menyasszonyául. Efelőtti bosszujában a tanítónő ma délután az utcán rálőtt hűtlen szerelmére, aki éppen menyasszonyával sétált.

A szenzációs esetről a következő távirati tudósítást kaptuk:

Salem János magánhivatalnok ma délután jegyesével az utcán sétált, a midőn hirtelen eléjük toppant Harmathi Julia tanítónő s a jegyesével gyanútlanul beszélgető Salemre szegezte forgópisztolyát és gyorsan elsütötte. A golyó talált és Salem azonnal összeesett.

A vértócsában fekvő szerencsétlen ember és a zokogó menyasszony köré csakhamar nagy néptömeg gyűlt össze, akik a merénylő hölgyet elfogták, ami különben könnyen ment, mert a nő maga kívánta, hogy vezessék a rendőrségre.

Kihallgatásakor előadta, hogy Salemmel ezelőtt viszonya volt, sőt Salem meg is ígérte, hogy feleségül veszi. De mégis hűtlenül elhagyta, ő pedig nem tudta elviselni, hogy Salem mást vezessen oltárhoz.

A szenvedélyesen szerető tanítónőt természetesen letartóztatták; az áldozatot pedig jegyese lakására szállították.

Allapota olyannyira aggasztó, hogy elépülése alig remélhető.

TAVIRATOK.

Képviselő és a főszolgabíró.

Veszprém, január 30. Ovári Ferencz orsz. képviselő és Doktori Samu volt főszolgabíró ma a nyílt utcán összeverekedtek. Doktori támadta meg a képviselőt, állítólag azért, mert őt gyanúsítja azzal, hogy a főszolgabírói állásából való a kibuktatásában része van. Ovári provokálta Doktori, de a segédek igyekeznek a párbajt elkerülni, mert Doktori öreg ember és túl van már a hatvan éven.

Szerelmes apáca.

Celldömölki január 30. Az itteni kórházból egyik apáca ma megszökött egy Forgács Ödön nevű államvasuti fékezővel, aki a kórházban betegen feküdt és a szökevény apácának az ápolására volt bízva. A szerelmes apáca szökése nagy izgalomban tartja a várost.

Titokzatos láda.

Póla, jan. 30. Egyik gőzösön ma egy láda érkezett ide, amelyen semmi cím, kivéve a város nevét, nem volt. A ládát átadták a rendőrségnek, ahol felbontották s nagy mennyiségű robbanó szeret találtak benne. A ládát a rendőrség elkobozta és a veszedelmes küldemény titokzatos feladója iránt erélyes nyomozást indítottak.

Ítélet a Thaw-pörben.

Newyork, január 30. A Thaw pörében holnap várják az ítélet kihirdetését. Azt hiszik, hogy az esküdtek örültnek fogják nyilvánítani Thawot. A tegnapi tárgyaláson sok érdeklődő tolongott Littleton védőbeszédének meghallgatására.

REGENY-CSARNOK.

Küzdelem a becsületért.

86. Bűnügyi regény.

— Tudja; mindent tud.
— Te megmondtad neki?! — álmélkodott Kata, összeesapva a kezét.
— Nem; ő már sokkal előbb tudta, mint én magam.
— S mit fog mondani a nagyanyád?
— kérdezte Kata.
— Semmit; ő már rég nem is törődik velem.
— De azért meg kell neki írnod,
— tanácsolta Zsuzsa. — Tudod, hogy gazdag; vele tehát jó lábon kell álnod. Aztán a házasság is nagyon előnyös; nem találhat benne semmi kifogásolni valót.
— Igaz, hogy meg kell neki írnom, de egyelőre nincs mit sietnem vele.

Nagyanyám nem is felelt a levelemre, melyben megírtam neki eljegyzésemet, de egy napon, legnagyobb meglepetésemre, négy óriási láda érkezett számomra a vasuton. A kelengyém volt! csak a menyasszonyi ruha hiányzott. Ez nagy esemény volt, s az egész nap azzal telt el, hogy Julia néni szobájában egyenként végignéztünk minden ruhadarabot, végtelen gyönyörűségére Julia néninek, aki már évek óta nem látott ily finom holmit.

Volt ott minden: bálruha, utcai öltözék, estélyruha, színházi öltözék; s nekem valamennyit végig kellett próbálnom a leányok ujjongása és Julia néni helyeslő kitérésai közt. Ezek a ruhák eredetileg mind Mezősné számára készültek és most Karsayné fogja viselni őket.

Az esküvőt karácsony tájára tűztük ki, tehát nem sokáig kellett várunk. Imre két hónapi szabadságidőt kért arra az alkalomra, s ezt a két hónapot Szegeden szándékozott eltölteni, hogy bemutathasson barátjainak. Én pedig megírtam a hirt apámnak poste restante és csaknem posta-fordultával a következő levelet kaptam tőle:

„Kedves Nellie!

Az ujság nem lepett meg, de azért nagy örömmel olvastam. Karsay igen kiváló ember, s ön nagyon szerencsés, hogy oly férjet kap, csupán csak magáért, a személyeért veszi el önt, — bár tudja, mily szerencsétlenség nehezedik a családjára. Neki természetesen nem szabad tudnia, hogy én még élek; tartsa ezt előtte titokban.

Ami dolgainkat ille i, mindaddig még semmire sem mentem. Azt mondják, hogy a köpönyeg és a tárcza nem bizonyíték; a köpönyeg lehetett akárki másé is, a tárczát pedig én magam is elrejtettem. Általában nekem, a szabadon bocsátott fegyencnek nem igen hisznek, s azon fölül pénzem sincs; — pedig ez minden emberi érdek és siker mozgatója.

Ha másként nem boldogulok, visszamegyek önhöz s ekkor K... bűnös lelkiismeretében s az ön segítségével remélem megtalálni a módot ártatlanságom kiderítésére. Egyelőre azonban még itt maradok, s önnek sem szabad szomorú gondolatokkal bajlódnia. Ha ment, írja meg új czímét

Szerető apja . . .

Aláírás nem volt.

XXVI. FEJEZET.

Most már komolyan férjhez megyek.

Az esküvőnk nagyon csöndes volt; a kis plébánia-templomban tartottuk, karácsony előtti napon. Zsuzsa és Kata voltak a koszorusleányok, s a templomból egyenesen a vasúthoz hajtottunk.

(Folyt. köv.)

Telefon 210.

Telefon 210.

Földes és Vajner

elektrotechnikai vállalata
Debreczen nagytrafik udvar.

Legelőbban és szakszerűen készítenek villamos világítás és erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és karbantartását, villany-, benzín- hőlég és nyersolaj motorok javítását, orvosi-fizikai műszerek készítését és javítását és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkákat.

Eladó

mintegy 150 m. mázsás tisztasíken termelt anyaszéna. —

Bővebb értesítést ad Nagyráben,

F. Varga Lajos

közbirtokossági elnök.

A hölgyközönség figyelmébe!

Bécsi utamról hazatérve értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy a legújabb modellek, valamint a legkényesebb izlést is kielégítő

derékfűző (mieder) üzletemet megnagyobbítottam, dusan felszereltem, kész árukat nagy választékban raktáron tartok, továbbá mindenféle

divatos reform és csipő-fűzőket pedig bármily kivitelben, rövid pár nap alatt a legpontosabban elkészítek.

A nagyérdemű hölgyközönség támogatását továbbra is kérem.

Maradok tisztelettel

Özv. Fodor Józsefné,

Piacz-u. 40., a Hungária kávéházzal szemben. Báró Josinezy-ház.

Legszebb! Legjobb! Legdivatosabb

Glacé-, svéd- és szarvasbőr

keztük.

Saját készítményü sörvkötők, haskötők, suspensorok. >>>

Gummi göresér harisnyák.

Valódi francia és amerikai gummi különlegességek >>>

Schön Sándor

keztük-, kötszer- és orvosi műszertárban
Debreczen, Piacz-utca 12.
 (Stenozinger ház.)

Mész

vaggonszámra a Mezőtelegdi vasutállomáson olcsó árban kapható.

Megrendelések a következő címre intézendők:

Márkus Sándor

Városerög, pr. Mezőtelegd.

Mindennemű ruhák

TISZTÍTÁSÁT

és festését, szépen és jutányosan eszközli

Koncz József

gőzerőre berendezett kelmefestő és vegyszeti ruhatisztító intézete

DEBRECZEN,

Vár u. 3. szám, (zenede épület) és Batthyány-u. 2. sz.

Új mézárszék.

Simonffy-utca 2. szám alatti mézárszék helyen, 14. ajtó szám alatt

vidéki marhahús árusítás

február 1-én megnyílik, a hol

I. rendű hus 60 krért
II " " 50 "

lesz kapható.

Új Vasöntőde

és gazdasági gépgyár

DEBRECZEN, Hortobágy malom mellett.

Elvállal mindenféle gépekhez, építkezésekhez, minta, rajz, vagy ócska után vasból vagy rézből ujat önteni, kivánatra megis munkálni. Műkovács munkákat, esztergályozást, gépek, malomok javítását és átalakítását, új tűzszekrényeket lehető legolcsóbb árért vállalkunk.

Saját gyártmányu kutszivattyuink és egyes alkatrészei minden nagyságban valamint használt de ujonnan javított szecskavágók, járgányok, ekék, boronák, vetőgépek stb. igen olcsón eladó. Gőz és cséplőgarnitúrák eladó és kisebb vagy nagyobbért elcsereíttetnek.

FAI és BOZSIK.

Villamos Világítás és Erőátvitel.

Fényes világítás a Dr. Just Wolfram lámpákkal

Lakások, kávéházak vendéglők, üzletek és kirakatok részére.

Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek.

T. cz. megrendelőimnek a „Dr. Just“ Wolfram lámpákat

félárban adom.

A legjobb hazai gyártmányu **Motorok** nálam rendelhetők meg.

Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamossági r. t. képviselője
 Iroda és raktár Piacz-u. 77.

Telefon sz. 567.

Telefon sz. 567.

Répa vágók, Szecska vágók és Lánccos ekék.

NÁNÁSSY LAJOS vaskereskedő

Debreczen, Csapó-utca 4. sz. Bankház

Ajánlja dusan felszerelt vasáru nagy raktárát legolcsóbb árban és a legjobb kivitelben

Öntött vaskályhák nagy választékban (most érkezett teljes kocsis rakomány.) Takarék tűzhelyek, egy és két sütővel jótállás mellett, rudvasak, tengelyek, vaslemezek, vasbutorok, szén- és fatartók, kályhavédők, diszes kályha tálcák leszállított árban.

Konyha felszerelések, vadász fegyverek hozzá való kellékek, lágy és kemény srétek minden számban, Sohlingeni finom zsekkések, asztali kések, ollók, borotvák.

Vidéki megrendeléseket gyorsan esztelők. — Becses pártfogást kér, tisztelettel

Nánássy Lajos.

Legjobb kályha ezüsthány.

Köhögés.

A ki egészségét szereti azt megszünteti, 5245. közz. ig. bi. nyitvány igazolja a segélyhozó sikert a

Kaiser-féle

mell-caramellák

a 3 fenyővel.

Orvosilag kizárólag és ajánlva köhögés, rekedség, katarhismus, nyálkáság, gégehurut göres és számarhurut ellen. Csomag 20 és 40 f. Doboz 50 f. Kapható Tóth Béla, Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferencz, Muraközy László gyógyszerészeknél, Józsa és Jóna drogueriában Debreczenben, Tron Gyula gyógyszerésznél Ujfehértón. Harsányi Lajos gyógyszerára a „Meváltóhoz“ Püspökladány.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Központi női felöltő

áruházban

Simonffy-u. 2. szám (Városi bérház.)

Ahol a legelegánsabb, legmodernebb, a legújabb, divatosabb és a legizlésebb **Női felöltők, Kabátok, Színházi Belépők, Szörme boák**

a legolcsóbban kaphatók.

Megrendelés szerint készülnek **Saját varodámban** divatos costumok, bluzok slafrokok és aljak a legszebb kivitelben, jutányos árban.

Apró hirdetések.

19 szög 40 fillér, azontúl minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szög 8 fillér. — Vidéki tudakosdásnál tessék választékosan csatolni.

Nálam ne vegyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltök, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyterítők, Jäger ruhák, tükör, kép és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan u. 2.

Magán-detectiv ajánlkozik a legdisebtebb megfigyelésekre és nyomozásokra megbízhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Czigaretta-árok!

Sok pénzmegtakarítás: „Verge“ egészségi szivarkahüvelyeket vásárolni

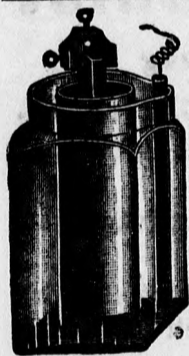
Harmathnál Fűvészkeret-utca 14.

100 Biz hüvely 14 kr.	100 Pique hüvely 16 kr.
100 Ambre „ 14 „	100 Progress „ 10 „
100 Sorompó „ 14 „	100 Barna „ 14 „
100 Kurnez „ 12 „	100 Parafa 14 és 16 „
100 Tiszti „ 10 „	100 Nic mentes 14, 16 „
100 Janina „ 10 „	100 Kling kontra 08 „
100 Magyar verseny 10, 12 „	100 Arany „ 20, 25 „
100 Hygie „ 14, 16 „	Piccoló arany „ 25 „
100 db. Anti nicotin fadóbozban 16 kr.	
250 „ Anti nicotin „ 35 „	
100 „ Püstihejtővel „ 25 „	
100 „ Arany parafa „ 20 és 25 „	
1 „ Cigaretta töltő 6 „	

Vidékre (6000 db.) frankó küldés.

Telefon 168. Telefon 168

Földvári L.

Debreceni Első Elektrotechnikai gyárvállalata Kosuth u. 1. Gyárt és árusít mindenféle elektrotechnikai cikkek. Berendez lakások, üzletek és gyárak részére. Villamos világítást, erőátvitelt, házi és magán telefonokat, villámhárítókat és villamos csengőket, ennek javítását és évi jókarban tartását, legjutányosabban eszközli. Saját motorerővel berendezett, rézsiszolás, nickelezés és galvanizálás. Villamos zseblámpák K. 1.70-től. — Képes árjegyzék ingyen.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe felvételnek Deák Ferenc-utca 22.

Asszonyok kiknek egész napjuk szabad, könnyű foglalkozást kaphatnak. Czím a kiadóban.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Üveg, tükör, porcellán és zománcozott edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretezést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kölcsönöztenek. Tanuló felvétetik.

Saját termésű Ő és új hegyi fajborok

kaphatók 50 literen felől

Tóth Sándornál

Hunyady-utca 26.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Óriási szőnyeg raktár!!

Függönyök, ágy- és asztalterítők, linoleum — bőrvásznak

Flanelltakarók.

Valódi perzsa szőnyegekben

óriási választék.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a jelen kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

Mechanicali üzletünket és nagy javító műhelyünket

megnyitottuk.

A midőn kérjük a t. közönség szives pártfogását, vagyunk kiváló tisztelettel

Geller és Németh

Debreczen, Hatvan-utca 8. sz.

Moskovits József

gek elsőrendű szabóműhelye

A „Mezőgazdasági Bank

mint szövetkezet

DEBRECZEN, Piacz-utca 38. szám.

(Főposta mellett.)

Kölcsönöket folyósít:

Kezességi jótállás, betáblázás, élethiztosítási kötvény, vagy értékpapir fedezet mellett.

Debreczen, 1908. január hó.

Az Igazgatóság.

Zalai Márk tanár

3 havi könyvtelési tanfolyama folyó év február 3-án ismét megnyílik.

Tandij 50 korona.

Nappali és esteli oktatás.

Beiratás: naponta 11-1-ig. (Városi bérpalota 2. sz. III. kapu 2. emelet.)

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi eszevzetősége

(Piacz-u. 72.) által kértetnek.

Szakszerű felvi gositással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítástestek, csillárok és szerelvények dug választéka.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

uriszabó divatterme angol és hazai szövetudonságok raktára. A leg-elegánsabb uri ruha különlegességek elsőrendű szabóműhelye Piacz-utca 46. szám az udvarban.

Kulesár József

Bronzműves. DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 6.

Készít mindennemű Sárgaréz és Bronzarukat, légszesz, acetylen és villamos csillárokat.

Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (combinálva.) Ujjá tisztításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl

a Hazai gázizzófény részv. társ. Debreczeni képviselője.

Állandó nagy raktár „Rádiumfény” és lefele égő gázizzótestekben, üveghengerek, legújabb öngyújtók és egyéb felszerelési különlegességekben Gyönyörű fényű kirakat és utcái lámpákban. — Jókarban tartást jutányos árban elfogad.

Globin

a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer

Egyedüli-gyáros: Fritz Schulz jun. részv-társ. Lipcse és Eger

Hoffmann és Kronovits könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. — Kurzweil János és Társa Budapesti festékgyárának festékével